

Butlletí de la Societat Catalana de Pedagogia

Núm. 5 desembre 2005

Activitats de la Societat

- Es va realitzar el cicle sobre Drets de la Infància amb les tres conferències programades de la Sra. Esther Martínez Salinas, el Sr. Jordi Cots i el Sr. Jaume Funes. Precisament el dia 20 de novembre, Dia Universal de la Infància, el Departament de Benestar Social també va realitzar actes amb la mateixa temàtica.
- Després del seminari celebrat a València, es va assistir al lliurament dels premis Octubre en aquella mateixa ciutat.
- S'ha presentat el número 3 de la *Revista Catalana de Pedagogia*, el dia 12 de desembre, amb una conferència del Sr. Miquel Martínez, Director de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.
- Es prepara un cicle per commemorar el XLè aniversari de les escoles Garbí. Se n'informarà puntualment.

Notícies d'educació

- Aprovació de la *Llei Orgànica d'Educació (LOE)* al Congrés dels Diputats el passat dia 16 de desembre.
- S'ha iniciat el debat curricular a Catalunya. Els àmbits proposats són: llenguatge i comunicació, social i cultural, científic, artístic i desenvolupament personal.
- Curs de Postgrau i d'Extensió Universitària: conflicte i violència social, estratègies de resolució. Informació a: <http://eui.hsjdbcn.org>

Premis d'educació

Premi Catalunya 2005 concedit a la mestra Josepa Reimundi, l'Escola d'Estiu de Rosa Sensat, l'IES Miquel Tarradell del Raval i la revista *Escola Catalana*. Ens congratulem amb totes les institucions i persones premiadades. Amb la mestra, que rep un homenatge després d'haver estat represaliada pel franquisme. Amb l'Escola d'Estiu i la revista, pels seus respectius quaranta anys de servei al país. I amb l'Institut, pel seu treball d'acollida a un 90% d'alumnat immigrant.

Lliurament de l'XIè Premi Mestres 68: dilluns 28 de novembre, a la Facultat d'Educació de la Universitat de Girona. Guardonat a títol individual:

Frederic Corominas, Premi Nacional a la revista *Perspectiva Escolar*, en els seus 30 anys, Premi Internacional a la tasca educativa de l'Agenda Llatinoamericana, una agenda solidària que arribarà a la quinzena edició el proper 2006. A més de 8.000 agendes distribuïdes (6000 en català), 9.500 calendaris solidaris (7000 en català) elaboren també diferent material pedagògic. Va recollir el premi José María Vigil, en representació de l'equip impulsor que compta entre altres el bisbe Casaldàliga.

Lliurament del Premi Joan Profitós d'assaig pedagògic a la festa de Santa Llúcia, el 16 de desembre a la Seu d'Urgell. Obtingué el premi Francesc Roura amb un treball sobre *L'orientació de futur dels adolescents i les creences d'autoeficàcia*. Premi Ferran Soldevila a Quintí Casals i Bergés amb *Tots a l'escola?* (escoles públiques de Lleida).

Convocatòria de la 22ena edició del premi Valeri Serra i Boldú de Cultura Popular, per l'Ajuntament de Bellpuig, dotat amb 3000 €. També hi ha premis per a alumnes d'ESO, batxillerat i cicles formatius. Termini fins al 28 de febrer de 2006.

Convocatòria del Premi de comunicació científica Joan Lluís Vives. Informació a <http://www.vives.org>

La *Sociedad Española de Educación Comparada* ha convocat la segona edició del Premi Nacional "Pere Rosselló" per a joves investigadors amb tesis doctorals defensades en universitats espanyoles. Informació a: <http://www.sc.ehu.es/sfwseec/premio.htm>

Congressos i seminaris

- II Seminari d'Investigació Didàctica: La transdisciplinarietat a la recerca i a la formació. Organitzat pel Grup GIAD i la Societat Catalana de Pedagogia. Tindrà lloc a la Facultat de Pedagogia de la Universitat de Barcelona els dies 30 i 31 de gener de 2006. Per demanar informació i inscriure's: sidtransdisciplina@yahoo.es
- III Congrés Internacional de Creativitat. Innovació a la Societat i a l'Empresa: 26, 27 i 28 de gener de 2006, a Sevilla. Organitzat per l'Associació per a la Creativitat. Més informació a: <http://www.congresocreatividad.com>
- IV Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació CIDUI, organitzat per les universitats públiques de Catalunya, els dies 5-7 de juliol de 2006 a Barcelona. Els temes del congrés són: Context d'aprenentatge: estratègies, recursos i tecnologies; Planificació docent: perfils de competència, objectius, continguts i activitats; Sistemes alternatius d'avaluació dels aprenentatges. Informació a: <http://cidui.upc.edu>
- V Congrés Internacional d'Educació Superior "Universitat 2006". Cuba, 13 a 17 de febrer de 2006.
- X Congrés Nacional d'Educació Comparada, del 6 al 8 de setembre del 2006, a Donòstia sobre El dret a l'Educació en un món globalitzat. Ponents: Katarina Tomasevski (Relatora de les NNUU per al dret a l'educació 1998-2004), Vernor Muñoz (actual relator de les NNUU per al dret a l'educació), Rosa M. Torres (promotora del *Pronunciamento Latinoamericano por una Educación para Todos*) i Juan Manuel Moreno (Banc Mundial). Informació a: <http://www.sc.ehu.es/sfwseec/con2006.htm>
- Congrés sobre Aprenentatge significatiu al *Centro Superior de Estudios Universitarios La Salle* (Madrid) de l'11 al 16 de setembre de 2006. Informació a: <http://www.eulasalle.es>

Publicacions de la Societat

Recentment publicat i difòs el núm. 3 de la *Revista Catalana de Pedagogia*, s'està enllestit ja el núm.4.

Grups de treball

Va augmentant el nombre de participants en el seminari sobre aplicacions pedagògiques de la narració i es preveu la visita del professor canadenc Kieran Egan per aquest mateix curs.

Socis i sòcies

Després d'un lleuger augment del nombre de socis el curs passat, en el moment actual aquest nombre es manté estable.

Publicacions rebudes i informació sobre noves publicacions

- Caplletra*, núm. 35, dedicat a l'adquisició de llengües. Revista publicada per l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, València, 2005.
- Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (2005). *El sistema educatiu finlandès vist des de Finlàndia. Breus apunts sobre el sistema educatiu finlandès i català*. Barcelona: Departament d'Educació. Col·lecció Documents, núm. 4.
- de la Torre, Saturnino; Pujol, Maria Antònia i Rajadell, Núria [coordinadors] (2005). *El cine. Un entorno educativo. Diez años de experiencias a través del cine*. Madrid: Narcea.
- Escola Catalana*, núm. 421, Barcelona, Òmnium Cultural, juny, 2005, dedicada a la transició al treball.
- Escola Catalana*, núm. 422, Barcelona, Òmnium Cultural, juliol-setembre, 2005, dedicada a l'alimentació.
- Escola Catalana*, núm. 423, Barcelona, Òmnium Cultural, octubre, 2005, dedicada a l'aventura de ser en el món.
- Escola Catalana*, núm. 424, Barcelona, Òmnium Cultural, novembre, 2005, dedicada a la història de l'horror, l'educació davant dels genocidis.
- Fullat i Genís, Octavi (2005). *Valores y narrativa. Axiología educativa de Occidente*. Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona.
- González-Agàpito i Granell, Josep (2004). *Aportació per a una bibliografia pedagògica catalana del segle XIX*. Barcelona: IEC. TSFCS Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials XXIX.
- Martines, Vicent, coord. (2005). *Llengua, societat i ensenyament*. Alacant: Institut Interuniversitari de filologia Valenciana.
- Quintana Cabanas, Josep Maria (2005). La filosofía de la educación en Schleiermacher. *Revista Española de Pedagogía*, v. 63, n. 231, pp. 181-202.
- Vilanou i Torrano, Conrad (2002). Formación, cultura y hermenéutica: de Hegel a Gadamer. *Revista de Educación*, n. 328, pp. 205-223.
- Vilanou i Torrano, Conrad (2002). La pedagogía teológica en Edith Stein (1891-1942). *Revista Española de Pedagogía*, n. 60, n. 223, pp. 481-499.

Vilanou i Torrano, Conrad (2005). La formación entre la tradición y la diferencia: humanismo, hermenéutica y diálogo. *Revista de Ciencias de la Educación*, n. 202, pp. 255-279.

Comentaris de llibres

Galí i Herrera, Jordi (2005). *Les ganes d'aprendre. Lectures, reflexions i experiències d'un mestre*. Barcelona: Pòrtic Visions, 316 pàgines.

Aquest llibre, obra del qui va ser president de l'SCP del 1992 al 2000, consta de dues parts: La primera part, *Record de records* és un recull de textos d'alguns intel·lectuals, majoritàriament escriptors, sobre els seus anys escolars. Gilbert K. Chesterton, Rudyard Kipling, Mark Twain, Aron, Le Roy, Claudi Ametlla, Alexandre Galí, Francesc Candel, Giovanni Guareschi, Marcel Pagnol i el mateix Jordi Galí.

La segona part, *Manifest per l'ensenyament*, és una reflexió sobre l'ensenyament condensada en un decàleg, on Galí expressa sense complexos, el que pensa sobre l'educació i l'ensenyament després de més de 40 anys d'experiència.

L'avantatge de Galí és que parla basant-se en aquesta experiència. Director de centre, gestor també durant anys, confessa que el més important, però, ha estat la seva tasca de mestre, de professor.

Galí té també una destacada vessant d'escriptor i crític, que evidencia en una escriptura fresca i suggerent i en la selecció dels textos que presenta.

Des de l'SCP hem engegat un seminari sobre Narracions, que pretén estudiar el paper d'aquestes narracions en l'ensenyament dels alumnes i la seva humanització i també el de les narracions dels professors, diaris, memòries, autobiografies, biografies, en la formació dels professors. Aquesta obra de Galí entra de ple doncs en aquesta última línia i és molt ben rebuda pels membres d'aquest seminari i esperem també que ho sigui així per molts socis i sòcies de l'SCP i d'una gran part del professorat.

Tot esperant una crítica més completa, de moment hem volgut donar aquest anticip.

Lluís Busquets

Fullat i Genís, Octavi (2005). *Valores y narrativa. Axiología educativa de Occidente*. Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 542 pàgines.

Aquest extens, complet i profund llibre és fruit d'un llarg procés intel·lectual. L'autor ens ofereix una síntesi del seu pensament, amb la maduresa de les seves reflexions al llarg de molts anys. En la seva cosmovisió particular, Jerusalem, Atenes i Roma constitueixen els tres nuclis originaris de la civilització occidental. Els valors pedagògics d'aquesta civilització que és la nostra s'entenen justament a partir dels mites narratius que han donat sentit a la nostra història. Sobre la base d'aquesta tradició narrativa, l'autor fonamenta els grans valors – macrovalors- que configuren la cultura occidental, uns valors que caldrà tenir presents de cara a un futur ple d'esperances que ens allunyi de la frivolitat postmoderna.

L'obra consta de dues parts, molt més extensa la segona, amb vuit capítols on va passant revista als valors d'Occident i les seves fonts. Imprescindible per a qui vulgui conèixer qui som i d'on venim. Però sobretot per dibuixar camins de futur i decidir on volem anar sense partir del no-res. Es tracta d'una obra críticament entranable que no ens pot deixar indiferents. Com diu Conrad Vilanou a la introducció, Fullat sap que el futur només es pot construir tenint en compte la pròpia tradició. Si girem l'esquena a la fe hebrea, a la ciència grega i a la tècnica romana estem perduts. Però és curiós com una obra tan ben fonamentada i riquíssima d'erudició tingui el seu màxim valor de cara al futur que caldrà construir sobre unes bases que ja estan posades. I que ho proposi algú que sempre ha mirat la realitat present sense combregar amb les rodes de molí de cap règim pseudointel·lectual o polític imperant.

Cal esperar encara molt del lúcid pensament del professor Octavi Fullat, però aquesta obra és anunciada per ell mateix com el seu testament intel·lectual. I si el mateix autor la valora així, cal reconèixer que estem en presència d'una de les poques obres bàsiques que serà de referència obligada durant molt de temps.

Havent aparegut fa escasses setmanes, seria una pretensió exagerada fer-ne un comentari més ampli i, tal com fa Lluís Busquets amb el llibre de Jordi Galí, aquest només és un petit tast després de fullejar l'obra. Només un breu comentari per acabar: l'autor es disculpa per la metodologia que fa servir en les innombrables i valuoses referències i citacions. Però cal dir que estan fetes amb un rigor que ja voldrien molts treballs començats més tard i que la mateixa selecció ja demostra la perspicàcia i la coherència de tot el conjunt.

Joan Mallart

Vam assistir

A l'XIa Setmana de Cinema formatiu i a la IIa Setmana del Cinema espiritual

A la IIa Jornada Filològica organitzada per l'Associació d'Amics del professor Antoni M. Badia i Margarit

Al II Seminari d'Avaluació organitzat pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Al Seminari Barcelona-Madrid 100 anys de Pedagogia Universitària i 75 Anys del Seminari de Pedagogia

A la presentació del llibre de Jordi Galí, organitzada per la Societat Catalana de Filosofia

A la presentació del llibre d'Octavi Fullat, organitzada pel Departament de Teoria i Història de l'Educació (UB)

Al lliurament dels Premis Octubre, a València; Premis Mestres 68, a Girona; Premis de la Nit de Santa Llúcia, a la Seu d'Urgell

A l'homenatge al professor Frederic-Pau Verrié i Faget, mestre de mestres d'art, amb motiu dels seus 85 anys.

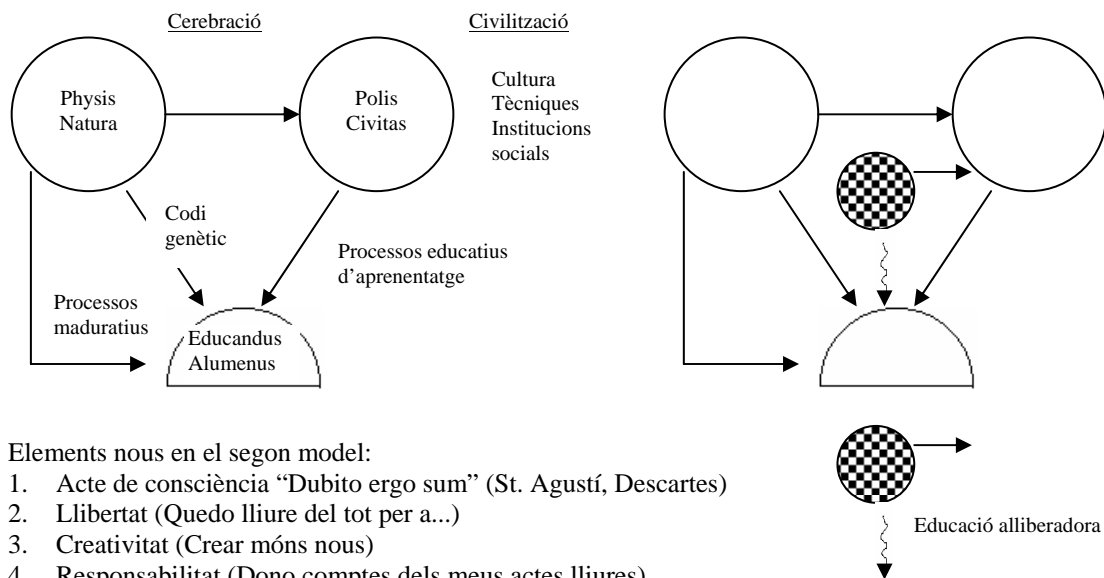
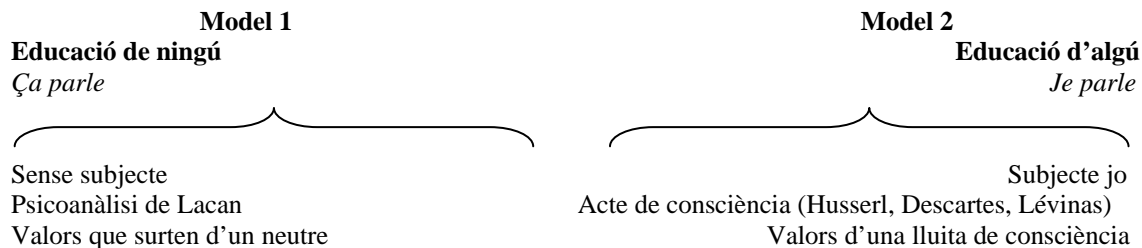
L'educació com a construcció de ningú i com a construcció conscient

Dos models o paradigmes d'educació a Occident

Dr. Octavi Fullat

1 de desembre de 2005

Dins del Seminari Barcelona-Madrid 100 Anys de Pedagogia Universitària (1904-2004) i 75 Anys del Seminari de Pedagogia (1930-2005). Seminari organitzat pel Departament de Teoria i Història de l'Educació, l'ICE i la Facultat de Pedagogia de la Universitat de Barcelona.

Elements nous en el segon model:

1. Acte de consciència "Dubito ergo sum" (St. Agustí, Descartes)
2. Llibertat (Quedo lliure del tot per a...)
3. Creativitat (Crear móns nous)
4. Responsabilitat (Dono comptes dels meus actes lliures)

Elements de la civilització:

1. Cultura o manera d'entendre el món
2. Tècnica o manera de modificar el món
3. Institucions socials o manera col·lectiva d'inserir-se en el món (El *Zoon politicon* és aquell qui viu en una societat humana i posseeix un llenguatge comú)

Processos educatius:

1. Informacions
2. Habilitats
3. Actituds

Finalitat *Paideia*, mot grec traduït magistralment per Ciceró com a *Humanitas*

Per aconseguir l'educació alliberadora:

- Ensenyar a dubtar
- Fer actes de consciència
- Que duguin a ser radicalment lliures (i per tant responsables)
- Tècniques possibles: el silenci que ajudi a prendre consciència, exercicis de contacte amb la natura, en solitud i responnent preguntes com "Per què ets aquí?" o "Què hi fas aquí...?"